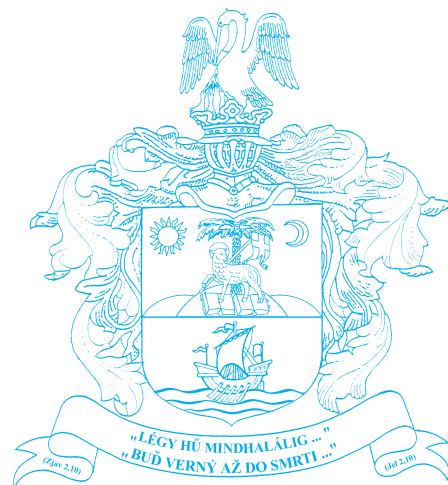

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXIX. évfolyam

3. szám

Komárom, 2008. március

Ára 10 korona

GYŐZELEM A HALÁL FELETT

Az emberiséget a győzelmek mindig fellelkesítették. Az ókor nagy csatáiban felhangzó „viktória”, azaz győzelem, nem véletlenül rögződött akár szavaink között, akár kézmozdulatunkban, hisz az élethalálharcokban kivívott győzelmet jó volt nemcsak elmondani, de mutatni is. A győzelem vagy akár az emléke az Ószövetség népét is éllette (ld. egyiptomi szabadulás). Ugyanakkor a hit kezdett ráérezni arra, hogy a megtapasztalt siker nem az emberi erő és ügyesség eredménye, hanem az Úr hatalmas tette.

Mindezek függvényében elmondhatjuk, hogy a keresztyén egyház fő ünnepének, a húsvétnek a középpontjában is egy nagy győzelem áll. Természetesen nem idegen népek vagy megszelídíthetetlen természeti erők felett aratott győzelem, hanem egy olyan ősi ellenség feletti, aki az első húsvétig mindig különösebb erőfeszítés nélkül gyűrte maga alá az ellene szegülő embert. Ez az ősi ellenség, a halál azonban húsvétkor Jézus Krisztusban „emberére akadt” – legyőzetett! Ez a – Golgotán kezdődő és a nyitott sírnál végződő – háromnapos küzdelem nélkülünk, de érettünk lett megharcolva. Nem az emberi hőstett és bátorság jellemzi, hanem az isteni kegyelem és szeretet. Ezért a halál feletti győzelem napja csak az Úr napja lehet.

Miért érdeke mégis ennek a nagy Győztesnek, hogy személyesen találkozzon és beszélgesen a bűn által legyőzött és a lényeges dolgoktól mindig oly távol álló emberrel? Miért van az, hogy aki ezt a győzelmet – teljes joggal – kisajátíthatná, oly bőségesen osztogatja a gyáva, megfutamodó embernek eme csodálatos diadal legnagyobb hasznát: a bűnbocsánatot, az új életet és az örök életet? Mert Isten az ő nagy győzelmébe bennünket is bele akar vonni. Öröme nem teljes mindaddig, amíg hit által az ő győzelme nem lesz a mi győzelmünk is; amíg Jézus által el nem jutunk arra a csodálatos felismerésre: győztünk, mert „a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért” (Róma 4,25).

Aleveretetés fájó érzését mindannyian megtapasztaltuk már. Most azonban az Úr győzelemre hív bennünket. Egy olyan győzelemre, amelynek erejéből reményteljesen lehet élni. Hirdessék szavaink, sugározzák mozdulataink: érdemes szeretni, szolgálni, áldozatot hozni és becsületesen élni, mert nem a halálé az utolsó szó, hanem a feltámadott Jézusé, aki azt ígérte nekünk: „...én élek, ti is élni fogtok” (Jn 14,19b). Ő a mi győzelmünk!

Erdélyi Pál

Találkozás a keresztt alatt

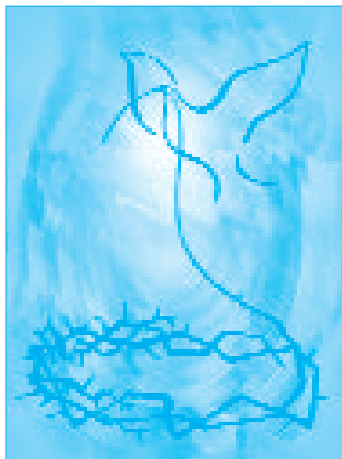
A kereszten függők közül senki sem törődött mással, de Jézus magáról megfeledkezve itt sem önmagáért él, hanem kinyújtja kezét és gondoskodik azokról, akik az övéi. Gyöngéd gondoskodás történik itt, hiszen két árva lélek áll a keresztt alatt.

Egyik Jézus anyja, másik a szeretett tanítványa. Mária van ott és János. Mindegyik árva és külön-külön árva. Mária nyilván azért árva, mert Jézusban saját fiát látja, nem az Isten Fiát. Majd csak pünkösd után jut el oda, hogy Jézusban Isten Fiát lássa. János, a kedves tanítvány, Jézusban Isten Fiát látja, és ezért szenved. Ezek ketten nem tudnának egymásra találni.

És Jézus teremtő isteni hatalmával egyszer csak Jánost Mária fiává teszi: Ímhol a te fiad. Máriát János anyjává teszi: Ímhol a te anyád. Mintha azt akarná mondani mind a kettőnek: akit most elvesztettetek, egymásban találjátok meg. Fogjátok meg egymás kezét. Jánosnak anyát ad, Máriának fiat. A két árva élet a keresztt alatt összetalálkozik. Egymást befogadják.

A keresztt alatt találkozások kezdődnek, árva életek találnak egymásra, akik azt mondják: együtt már Jézusra nézünk és nem vagyunk árvák.

(Szathmáry Sándor)

A KERESZTÚTON

*Egy fordulónál láttalak meg én:
jöttél, kereszttel válladon, felém.
Homályba tűnt az utca, minden arc,
elcsendesült a lárma és a harc.
Csak egy tekintet, semmi, semmi több,
de íme, bennem felszakadt a kőd:
Kezembe fogva élő gyolcsomat,
törölni kezdtem könnyes arcodat.
Azóta annak mását őrizem.
A lelkemen. Nem tudja senki sem.
Csak te meg én. Mi ketten. Senki más.
Egy ismeretlen életállomás.*

Az ÚR színe előtt

Úr Jézus Krisztus, Te szörnyű szenvedésnek vetted magad alá, hogy engem megválts a romlásból. Bűneimet és az egész világ bűneit magadra vetted, és megszorítottad szent lelkedet egészen a halálig. Add, hogy a Te megszorításodra való emlékezés megvédjen engem a felfuvalkodottságtól. Ébressz bennem sajnálatot és bánkódást bűneim miatt, hogy teljesedjen be rajtam szavad: „Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.” Te azért aggódtál és reszkettél, hogy nekem ne kelljen aggódnom és reszketnem. Nem is tudom, hogyan köszönhetném meg neked irgalmadat. Add nekem is mennyei Atyád kegyelmét, hogy szívem legmélyéből imádkozzam, akárcsak Te: „Ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tied.” **Ámen.**

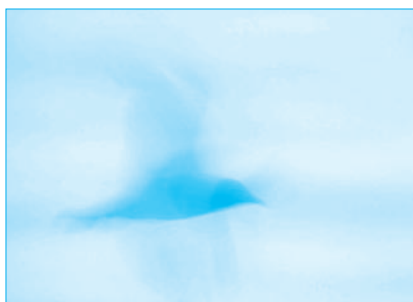
Johann Jäger

A lelkek megkülönböztetése

Bár ez az ajándék mint kegyelmi ajándék csak az *1Kor 12,10*-ben van említve, mégis nagyon fontos, mert általa tudjuk megkülönböztetni, hogy az, amit az egyház tanít vagy hirdet, összhangban vagy ellentétben van-e Jézus Krisztus Lelkével. Az Írás maga ugyanis figyelmeztet annak a tanításnak a veszélyére, amelyiknek nem csupán semmi köze Jézus Lelkéhez, hanem egyenesen ellentétes vele. Az evangéliumokban, az ún. apokaliptikus fejezetekben (*Mt 24; Mk 13*) maga Jézus figyelmeztet: „*Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszen valaki titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és ezt mondják: Én vagyok Krisztus! – és sokakat megtévesztenek*” (*Mt 24,4–5*). „...*hamis krisztusok és hamis próféták állnak majd elő, jeleket és csodákat tesznek, hogy megtévesszék – ha lehet – a választottakat is*” (*Mt 24,24*).

Hasonlóan az apostoli levelekben is – főleg az ún. pásztori levelekben – sok olyan figyelmeztetés van, hogy a Lélek kifejezetten állítja, hogy az utolsó időkben egyesek elszakadnak a hittől és tévtanokhoz fognak ragaszkodni (*1Tim 4,1*). Az apostol ezekben a levelekben megemlíti a különféle tévtanok konkrét jeleit is, és lelki gyermekeit – Timóteust és Tituszt – emlékezteti, hogy az „egészséges” tanításhoz kell tartaniuk magukat, azt kell terjeszteniük, és meg kell gátolniuk az egészségtelen tanok terjedését.

Az *1Jn 4,1*-ben a keresztyéneknek egyenesen megparancsolja: „*Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy azok az Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba.*” De ebben a szakaszban adja magát a felismerési jel is, amely szerint meg lehet ítélni, milyen lélekről van

szó. „*Az Isten Lelkét erről ismeritek meg: amelyik lélek vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, az Istentől van. Amelyik lélek pedig nem vallja Jézust, az nem az Istentől van*” (*1Jn 4,2–3a*). És bár akkor konkrétan az ún. gnosztikusok tévtanításáról volt szó, amely tagadta Krisztus emberi testben való eljövetelét, ez a kijelentés mindig fontos, mivel arra figyelmeztet bennünket, hogy a keresztyén bizonyágtétel középpontjában Jézus mint Krisztus (Messiás) áll, mivel Őt kell Isten Lelkének megdicsőítenie.

A keresztyének számára az a norma, ami szerint a lelkeket meg kell különböz-

tetni, a Szentírás, aminek a szerzője az Isten Lelke. De tudjuk azt is, hogy sok hamis tanító is bibliai idézeteket használ, amelyekkel alátámasztják a saját, sokszor egyáltalán nem biblikus állításait, amelyek bár összhangban vannak az Írás betűjével, de teljesen ellentétesek a szellemiségével, mivel kiragadták őket a kontextusból (*vö. Jn 5,39k*). Sőt, ismerek olyan embereket, akik gyakran mondják: a Lélek jelentette ki nekem, mondta nekem. És közben nyilvánvaló, hogy ezzel az állítással csak a saját – gyakran teljesen bibliaellenes – nézeteiket támasztják alá. Ilyen állítás mellett már előre kizárt bármiféle vita, hisz az ilyen ember teljesen biztos benne, hogy az állítása tulajdonképpen azonos a Lélek állításával, és nem lehet már megvizsgálni sem, hogy valóban így van-e. Ráadásul itt bármiféle ellenvetés vagy kétségbevonás a „Lélek kioltásának” minősül. Csakhogy az idézett szókapcsolat az *1Thessz 5,19–23*-ból való, ahol az apostol ugyan tiltja a Lélek kioltását és a prófécia megvetését, de egyidejűleg megparancsolja, hogy vizsgáljunk meg mindent, a jót tartsuk meg és a gonoszt kerüljük.

Ezért csak az Írás jó, az Isten Lelke által megvilágított ismerete tudja a lelkeket megkülönböztetni és felismerni, hogy milyen lélekről van szó. Ezért imádkozni kell, hogy ajándékozzon meg az Úr bennünket a lelkek megkülönböztetésének és felismerésének az ajándékával.

Ján Janovčík

Bizonyára sokan ismerik a kedves olvasók közül Mary Jonesnak, annak a walesi kislánynak a történetét, aki 1790-ben kilométereket volt hajlandó gyalogolni azért, hogy az összekuporgatott csekélyke pénzén Bibliát vegyen magának. A lelkes kislány kérése kapcsán döbrent rá a bibliaterjesztés gondjára, mert bizony akkortájt még nagyon ritka volt, hogy valaki saját Bibliával rendelkezett.

Ennek az angol lelkesnek a kezdeményezése folytán aztán 1804. március 7-én háromszáz protestáns lelkész és laikus megalapította a Brit és Külföldi Bibliatársulatot. Céljuk az volt, hogy a világ minden tájára eljuttassák a Bibliát, ráadásul a lehető legolcsóbb áron szándékozták azt terjeszteni.

Mivel az is a céljuk volt, hogy minden ember a saját anyanyelvén olvashassa a Bibliát, ezért a terjesztés mellett a bibliafordítás feladatát is felvállalták. Kommentárok és magyarázatok nélkül jelentették meg a Szentírást, hogy elkerüljék a különböző felekezetek közti eltérő értelmezésből fakadó konfliktusokat. A társulat így kezdte el 1832 tájkán a magyar nyelvű Bibliák kiadását és terjesztését is. De mint sok más szervezet életében, így a Brit és Külföldi Bibliatársulatnál is mindenén átgázolt a kommunizmus. Nemkívánatos lett a szocializmus útjára lépő

A Szentírást a középpontba! Számptalan rendezvénye lesz a Magyar Bibliatársulatnak

Magyarországon, így kénytelen volt a megkezdett munkát 1948-ban átruházni Magyarorszag legnagyobb protestáns egyházára, a reformátusra. Ez az egyház azonban nem sajátította ki ezt az örökséget, hanem ápolásába és továbbvitelébe bevont még négy protestáns egyházat és az ortodox egyházat is, így jött létre 1949-ben a Magyar Bibliatanács. Az ő többéves munkájának köszönhetően jelent meg például 1975-ben az új fordítású Biblia.

A szocializmus nem kedvezett a bibliaterjesztőknek és -fordítóknak, de még az olvasóknak sem. **Berecz István** nyugalmazott nyitrai lelképásztor egy Varga Imre püspökre emlékező írásában a következőket írja: „Bibliát, mely számunkra Isten írott ígéje, csak kéz alatt lehetett szerezni. A határokon hatalmas plakátok hirdették, hogy az állam számára idegen ideológiát jelentő irodalmat behozni tilos. (Magam is csak úgy tudtam egyet áthozni, hogy a határon azt mondtam, szolgálati könyv. Akkor még az útlevelemben és a személyi igazolványba is be volt írva az ember foglalkozása.)”

Bizony sokan és sokféleképpen tudnának mesélni az elmúlt rendszer tiltásairól, abszurd elvárásairól. A hátizsákban, a

poggyász legmélyére elrejtett, csempészett Bibliákról, amelyek tiltott árunak, veszélyes irodalomnak számítottak. Hála Istennek, véget ért az a kor!

A szabadabb légkör lehetővé tette, hogy ami 1948-ban megszakadt, az újraindulhasson. Így 1991-ben a Magyar Bibliatanács létrehozta a Magyar Bibliatársulat Alapítványt, majd 1992-ben a Magyar

Bibliatársulatot. Ez a tizenkét protestáns, illetve ortodox egyházat tömörítő szervezet felismerte, hogy a fizikai megszállás ugyan megszűnt, ami ténylegesen is gátolta a Biblia

terjesztését, de jelenünkben ravaszul és fondorlatosan jelen van valami más: a szellemi megszállás, ami legalább annyira rossz, mint a fizikai volt (ha nem rosszabb!).

A megváltozott körülményekből kiindulva döntött úgy a Magyar Bibliatársulat Alapítvány (a református, a katolikus és az evangélikus egyházzal közösen), hogy 2008-at a Biblia évének hirdeti meg. **Pecsuk Ottó**, az MBTA főtájkára rámutatott, hogy az egész éven át tartó programokkal az a céljuk, hogy felhívják a figyelmet a Szentírás értékeire és arra, hogy az egyházak őszintén ajánlják annak tanításait a társadalomnak. Valamint azon a helyzeten is szeretnének változtatni, hogy a Bibliával kapcsolatos információikat az emberek ne az olyan megbízhatatlan forrásokból szerezzék be, mint például a Da Vinci kód című regény. Vallási, tudományos és kulturális programok keretében szeretnék nagy tömegekhez eljuttatni a keresztyénység alapüzenetét, ami azonos a Biblia igazságával – közölték a szervezők.

„Boldog, aki olvassa...”

A Biblia éve alkalmából a Magyar Bibliatársulat Alapítvány központi honlapot hozott létre (www.bibliaeve.hu), amelyen információk, aktuális programajánlók, érdekességek és állandóan bővülő tudósítások, híradások találhatók. Hetente bemutatnak egy-egy bibliai könyvet is, kiemelve a történet örök érvényű és aktuális üzenetét.

Az MBTA a Biblia éve kapcsán egy olvasmányos és nagyon hasznos kiadvánnyal is a lelképásztorok és a gyülekezetek segítségére sietett. Ahhoz például, hogy az egyházi év ünnepeit hogyan használhatjuk ki gyülekezetépítésre, hogyan lehet egy kicsit más az ünnep, mint amilyen szokott lenni, vagy hogy milyen rendhagyó és hagyományos alkalmak szolgálhatják a Biblia jobb megismerését (bibliakiállítás, interaktív foglalkozás, Biblia-maraton, bibliai játék, tematikus bibliaóra stb.), hogy hogyan teremthetünk játékos alkalmakat a Biblia körül, számos ötletet, nagy segítséget kaphatunk az *Ötlettár* című kiadványból, aminek az elektronikus változata megtalálható a fent említett honlapon.

A szervezők kérik és várják a gyülekezetek közreműködését, valamint a saját

alkalmaikról szóló leírásokat, hogy közkinccsé tehessek őket ugyanezen a honlapon.

Az oldal anyagát készítette: Kis Lucia

„A Szentírásban található igazság soha nem tesz boldoggá bennünket, amíg az a szívünkben élő igazsággá nem válik.”

*

„Aki azért olvassa a Bibliát, hogy abban hibát találjon, hamar felismeri, hogy a Biblia talál hibát öbenne.”
(Charles Haddon Spurgeon)

Érvényesülni – minden áron?

Ne kövessünk el öngyilkosságot!

Az alábbi írás szerzője egy szlovákiai gyökerekkel bíró erdélyi magyar, aki Kárpátaljára ment férjhez. Mivel mindegyik utódállamban hasonló gondok gyötrik a magyarságot, az ukrán jelző tetszőlegesen helyettesíthető szlovákkal, románnal, szerbvel, horvátal...

Manapság mindenki azon fáradozik, hogy gyermekei minél jobban érvényesüljenek. Én nem érvényesülni akarok, hanem betölteni Isten akaratát. Érvényesülni azt jelenti, hogy én ügyes vagyok, és minden eszközt megragadok, hogy elérjem, amit én jónak látok. Betölteni Isten akaratát azt jelenti, hogy rábízom életem az Úrra, és tőle kérek tanácsot, hogy milyen úton haladjak. Lehet, hogy ez nem mindig a legszillogóbb életút, és nem biztos, hogy mindig meg tudok elégedni vele, de ha ezen járok, akkor áldott leszek és általam mások is. Nem tudhatom, hogy Isten milyen életet szán gyermekeimnek és hova, milyen körülmények közé helyezi őket, ha felnőnek. Ezért kell tőle kérnem tanácsot. Ha a magam feje szerint döntök, mert azt szeretném, hogy érvényesüljenek, akkor lehet, hogy mindent elrontok, mert Isten nélkül áldás sincs.

Egyre több magyar szülő írhatja ukrán iskolába gyermekét, mert azt gondolják, hogy úgy majd jobban érvényesülnek. Nem a magyarságunk a megtartó erő, de ha Isten hívó keresztyénnek, reformátusnak, nőnek, magyarnak teremtett, akkor abban igyekezzem megmaradni és fejlődni. Könnyebb lenne, ha... De

Jézus nem azt kéri tőlünk, hogy a könnyebb utat válasszuk, hanem, hogy az ő erejével győzzük le az akadályokat azon az úton, amit kijelölt számunkra. Mert így ezerszer áldottabb életünk lesz, mint ha a magunk feje szerint a könnyebb utat választanánk. Nem hiszem, hogy a szüleim gondolták 25–30 évvel ezelőtt, hogy a három gyereküket főleg olyan keményen taníttatni az állam nyelvére, a románra. Hiszen a bátyám Szlovákiában, én pedig Ukrajnában alapítottam családot. Nem tudhatjuk, hogy gyermekeinket Isten hova helyezi, ezért kell abban megmaradnunk, amibe teremtett, és azon fáradozni, hogy neki engedelmessédjünk, és ha

azzal fenyegetnek, hogy bajunk lesz abból, ha magyar iskolába járunk, jéd-tünkben ne tegyünk rögtön öngyilkos lépéseket! Öngyilkosság ukrán iskolába íratni magyar gyermekeinket, mert nemcsak magyar népünket, de gyermekeink életét is tönkretesszük ezzel, hiszen lelkileg is sérülnek. Csak ezt sokan nem veszik észre! Ne akarjunk minden áron érvényesülni, csak töltsük be Isten akaratát – és közben tanuljunk meg ukránul.

Jézus Krisztus értünk halt

„Íme, az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűnét!” (Jn 1,29).

Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek. Íme, most van a kegyelem ideje, íme most van az üdvösség napja!

Jézus halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért. Hogyan menekülünk meg, ha nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel? Abból ismerjük meg a szeretetet, hogy Ő az életét adta értünk. Az

Isten szeretet. Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne veszzen, hanem örök élete legyen. Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.

Ismerjük hát meg, törekedjünk megismerni az Urat! Szeretlek benneteket – mondja az Úr. Térjetek hát meg, és éljetelek!

Brunácky Istvánné

Aki magyar létére nem magyar iskolába írta gyermekeit (holott megtehetné), hogy jobban érvényesüljenek, az nagyon sokat árt nekik és a magyarságnak. Szerintem az, aki magyar létére ukrán iskolába jár annak ellenére, hogy van magyar, az olyan, mintha levágnák a lábát és adnának neki helyette egy motoros tolószéket. Aki pedig magyar-ként magyar iskolába jár és még ukránul is megtanul, az olyan, mintha épen és egészségesen kapna egy robogót. Anyanyelvünkön nem elég konyhanyelven gagyogni, mert az szégyen. Az ukrán iskolában viszont nem lehet elsajátítani a szép magyar beszédet.

Sokkal jobb megoldás lenne, ha a szülők foglalkoznának gyermekeikkel. Nem is tudom elképzelni, hogy szüleim hogyan tudtak a munkájuk mellett minden délután órákon át ücsörögni velünk, hogy segítsenek a tanulásban. Karácsony vagy születésnap alkalmával pedig sohasem hiányzott a könyv az ajándékok közül. Sok szülő vásárol csillagó, giccses játékot gyermekeinek, amivel valójában játszani sem lehet. Mennyivel jobb ajándék lehetne egy könyv vagy társasjáték, ami játékosan fejleszti a gyermeket. Amikor legyintünk a könyvesboltban, mert drágának találjuk a könyveket, gondolkodjunk el, mennyi pénzt költünk fölösleges dolgokra! Mennyivel értékesebb egy könyv!

Már óvodáskorban nagyon kíváncsiak a gyerekek. Gyakran alig győzők (ukránul nem tudva) hétköznapi szavakat, kifejezéseket kikeresni a szótárból, hogy a négyéves lányomtól ukránul vásárolhassak, mert ő ezt szeretné. Ilyen kicsi korban elég lenne játékosan megszerettetni az idegen nyelveket a gyerekekkel, és néhány kifejezéssel letenni az alapokat. Máris sokkal hatékonyabban tudnák megtanulni az ukrán nyelvet.

Több szlovákiai és romániai ismerősöm, rokonom mondta el, hogy felnőtt korában milyen hátránynak érzi, hogy nem magyar óvodába járt. Hiányzik a szókincséből az, amit az óvodában tanulhatott volna meg. Bűn elvenni gyermekeinktől a magyarságukat, amit Isten értéként, többletként adott! Ahelyett, hogy elvennénk tőlük, ajándékozzuk meg őket a nyelvtanulás örömeivel, és öntudatos, kiegyensúlyozott gyermekeket neveljünk, akiket merünk Istenre bízni!

Gergely Eszter

A Mindennapi és nem egészen mindennapi történetek című összeállítás az alábbi alcímet viseli: mindennapi és nem egészen mindennapi embereknek.

A sokszor szinte csak egy lélegzetvételnél hosszúságú történetek mindenkihez szólnak, aki szeret olvasni, elmélkedni és szereti a történeteket. S ki ne szeretné... Életünk tele van történetekkel és történetekkel, hiszen mindig történik körülöttünk, bennünk, általunk s mások által valami. S fontos, hogy ezt leírjuk, elmondjuk másoknak. Ha nem a nyugati ember érdeklődésével forgatjuk a lapokat, aki arra kíváncsi, hogy valóban megtörtént-e az eset, hanem a keleti ember bölcsességével, lelki látásával vesszük kézbe e könyvecskét, s majd ha figyelmesen, elmélyedve újra és újra elolvassuk a kis történeteket, akkor szinte sajátos rálátást kapunk az életre. Mondanivalója magával sodor, gyógyír lehet egy bajra, recept

Mindennapi és nem egészen mindennapi történetek

egy megoldandó problémára, kiút lehet a kilátástalanságban.

Kiderülhet, hogy amikor teljes elhagyatottságot érzünk, akkor valaki a karjaiban hordoz, hogy egy kis mo-

soly által kivirágoznak a lelkek, vagy hogy hogyan győzhetjük le a szenved-

dést, esetleg hála- és köszönetvárás helyett mi magunk leszünk hálások. Rámutat, hogy egy ember mély gyászából (amikor sivatag a lélek) hogyan keletkezett egy gyönyörű erdő, s nem árt ha tudjuk, hogy mikor bölcsőbb az ember: ha mindent észrevesz vagy esetleg szemet is tud hunyni a dolgok felett. S nem árt szembenézni önmagunkkal, hogy segítőkészségből hányasra vizsgáztunk.

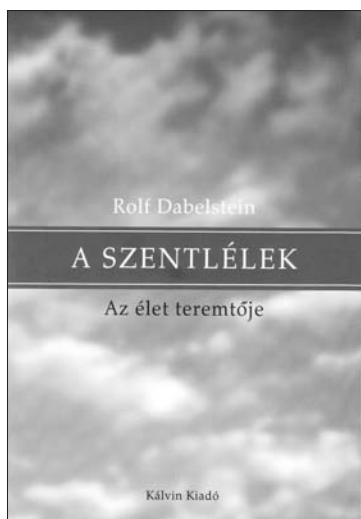
Ilyen történetek sokasága található e könyvecskében. És hogy történhesék az olvasóval is valami, olvassa ezeket a rövidebb, hosszabb, mindennapi és kevésbé mindennapi történeteket, és megtapasztalja, hogy ön maga is átalakul, formálódik, hogy más lesz a látása, javul a hallása, s tán még cselekvésre ösztönző kezét és lábát is kaphat cserébe, hiszen: „Arra születünk, hogy általunk Isten sugározzék a világra, a bennünk lakó Teremtő.”

Vendég Mária

(Kálvin Kiadó, Budapest 2005)

A Szentlélek

A Szentháromság egyik személyéről szól **Rolf Dabelstein** kis könyve. Szepe elsősorban a teremtésben van, ezért is kapta a kötet *Az élet teremtője* alcímet. Arról a személyről van szó, akit a legkevésbé tudunk elképzelni, aki kevésbé személyes partnerünk, mint a másik kettő. Ezért

imádkozni is csak ritkán szoktunk hozzá – ennek talán az is az oka, hogy maga „rakja helyre” szavainkat, imádkozik bennünk.

Miután a szerző tisztázza a lélek jelentésű héber *ruah* szó többféle értelmét, az Ószövetség alapján Izráel vele kapcsolatos tapasztalatait mutatja be. A *Krisztus*

Leuke című fejezet pedig az újszövetségi megjelenéseket és hatásokat taglalja. A leghosszabb fejezet *A Szentlélek mint az élet teremtője* címet viseli. Nagyon érdekes benne (egyebek mellett) a Lélek és az áldás viszonyát elemző rész: bár sok közös tulajdonságuk van (élet, életerő, termékenység, növekedés, fejlődés fakad mindkettő nyomán), mégis különböznek egymástól: a Lélek magasabb rendű, hiszen az áldásban és az áldás által is működik.

A szerző rámutat, hogy a Szentlélek ma is működik, csak az észlelési képességeink „visszafejlődése” miatt hajlamosak vagyunk nem figyelni rá, nem észrevenni. Pedig „*imádkozáskor, intenzív bibliaolvasás közben vagy egy-egy istentisztelet sűrű légkörében*” megismertetheti magát velünk. De szükséges hozzá a hit (amire szintén a Lélek segít el minket), mert: „*Csak a hitben lehet őt megközelíteni – a hitben mint olyan állapotban, amelyben az isteni Lélek megragadja az embert.*”

Hadd zárjuk könyvismertetésünket Karl Barth egy idevágó felismerésével: „*A józan emberi észnek nincs intímabb barátja a Szentléleknél, és nem létezik az ember alaposabb normalizálása, mint az, ha megtapasztalja a Lélek működését.*”

A. Kis Béla

(Kálvin Kiadó, Budapest 2007)

Feladvány

Hányadik személye a Szentháromságnak a Szentlélek?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **április 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A januári számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik az ígírtetést másik nevéként a prédikációt adták meg.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Liliium Aurum Kiadó jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Farkas Éva** (Tornalja), **Sántháné Németh Drahomíra** (Komárom) és **Tuček Eszter** (Dunamocs). Mindhárman Cselényi László *Negyedvirágzás avagy van-e (volt-e, lesz-e) hát cseh/szlovákiai-felvidéki magyar irodalom?* című könyvét kapják. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A soron következő negyedik, böjti vasárnap idén március első vasárnapjára esik. A *Laetare* nevet viselő vasárnap kivételesen nem egy zsolttárról, hanem Ézsaiás könyve 66. részének 10–11. verséről kapta nevét: „*Laetare Jerusalem, et conventum facite omnes qui diligitis eam...*” – „*Örüljetek Jeruzsálemmel! Vigadjatok vele mindnyájan, akik szerettétek! Szívből örüljétek vele mind, akik gyászoltátok! Mert jóllakásig szophattok vigasztalást nyújtó emléjéből. Gyönyörködve szívatjátok telt mellét*”.

Talán nem meglepő, hogy a vasárnap evangéliuma Jézus kenyérszaporításáról, az ötezer ember megvendégléséről szól (*Jn 6, 1–15*). Lehetséges az, hogy a böjti időszak kellős közepén örüljön és vigadozzon az ember? Itt semmiképpen nem a farsangi vigadozásra és az olykor a böjti időszakba is bele-belenyúló mulatozásokra kapunk „bibliai engedélyt”, sokkal inkább egy biztató szó, egy bátorító üzenet ez a földi vándornak, akit ebben az időszakban talán még több megpróbáltatás és kísértés vesz körül. Egy biztató szó, hogy a hosszú földi vándorút után az örök Jeruzsálemben bőség és öröm vár! A 450. dicséretünk utolsó versszakának első sora így fejezi ezt ki: „*Dicsérd azért, Jeruzsálem, Uradat!*” Az igékhez kapcsolódik a 65. zoltár is: „*Javaival a te háznak Megelégtettünk, Szép dolgain te templomodnak Gyönyörködik szívünk*”. A bőséges asztalról énekelhetünk a 23. zoltár második versében is: „*Asztalt készítesz, eledelt adsz bőven*”.

A böjt ötödik vasárnapja a szenvedés vasárnapja (vagy feketevasárnap), *Dominica passionis*, más néven *Judica*, mely vasárnap szintén egy zsolttárról, mégpedig a 43. kezdetéről kapta nevét:

Lelki élet

Nem válhatunk szentté pusztán azért, hogy elmenekülünk az anyagi dolgoktól. Akkor élünk lelki életet, ha egész életünk lelki élet – ebben az életben a test tevékenységét is megszenteli a lélek, a lélek pedig a benne lakó és működő Isten által válik szentté. Ha így élünk, akkor a testünk cselekedeteit Isten irányítja önmaga felé, és ez megdicsőíti Őt, ugyanakkor megszenteli a lelket is.

Nagyböjti énekeink (II.)

„*Judica me, Deus...*” – „*Ítéld meg engem, oh Isten! és oltalmazd meg ügyemet az irgalmatlan nemzetség ellen*”.

Jézus Krisztust gyakran érték hamis vádak, amikor tanított a nép között. Ennek a vasárnapnak az evangéliuma (*Jn 8, 46–59*) is egy ilyen vitát ír le a zsidók és Jézus között: Jézust magától az ördögtől származtatják, s olyannyira elletne szegülnek, hogy kövel kezdik dobálni. Ez egyfajta előhírnöke a nagycsütörtöki történetnek. Az idézett 43. zoltár szavai ebben az értelemben akár az igazságtalanul megítélt Jézus szavai is lehetnének. A zoltár és a kijelölt evangélium már érzékelteti a passió közéletét, így az énekválasztásnál elővehetjük a szenvedő Fiú Istenről szóló

énekeket, a 295. dicséretet: „*Jézusom, ki árva lelkem Megváltottad véreddel, Kárhozattól óvtál engem, Bűnös szívem ó vedd el!*”, a 335. dicséretet: „*Ó, ártatlanság Báránnya, E világnak ki vagy ára, Megtartója, táplálója, Áldott légy, egek királya... Bár tiszta ártatlanság vagy, Káromlónak is mondanak, Ámde te mégis vesztegelsz, Ily hamis vádra nem felelsz. Mivel hogy Isten fiának, Mondod magad Messiásnak: Káromlónak elneveznek, Nem hisznek téged Istennek*”.

A szent tehát nemcsak azáltal válik szentté, hogy böjtöl, amikor böjtölnie kell, hanem azáltal is, hogy eszik, amikor ennie kell. Nemcsak az éjszaka sötétjében elmondott imái szentelik meg, hanem az alvása is, amit Isten iránti engedelmes-ségből vállal, aki azzá teremtett minket, akik vagyunk. Nemcsak magánya mozdítja elő egységét Istennel, hanem természetfölötti szeretete is a barátai, rokonai és mindazok iránt, akikkel együtt él és dolgozik.

(Thomas Merton)

Érezhetjük, hogy ezek az énekek szinte önmagukat magyarázva tesznek bizonyosságot a bibliai ígékről. Ha merészebbek vagyunk, elővehetjük a 43. zoltárt is, melyet először pontosan meg kell tanulnunk. Ehhez a zsolttárhoz hasonlít a 26. zoltár is: „*Légy ítélőm, Uram, Mert hűséggel jártam És életem nagy ártatlanul!*”, melyet jobb szintén előbb megtanulni. Így ez a vasárnap lehetőség lehet arra, hogy újabb zoltárokat, dicséreteket tanuljunk meg az énekeskönyvünkben, melyeket ajánlatos már a hétköznapi alkalmainkon, bibliaórákon elkezdni tanulni.

A következő vasárnap már a nagyhét kezdete, a virágvasárnap (latinul *Dominica in palmis*), mely ismét nem egy zsolttárról, hanem a vasárnaphoz tartozó evangéliumról, Jézus jeruzsálemi bevonulásáról kapta nevét.

Számtalan zoltár csendülhet fel az örömnépen, mégis kiemeljük a 118.-at, amely – ahogy a címe is mutatja – Isten népének örömeke templomszenteléskor: „*Adjatok hálákat az Úrnak, mert nagy az ő kegyessége... Te elenség, énrám támadtál, És meg akartál ejteni, De csak hiába munkálódtál, Mert életemet Isten őrzi*”. Ez a zoltár könnyen énekelhető az ismert 66. zoltár dallamára. Az ismert 331. virágvasárnapi dicséretünk mellett alkalom adódhat megtanulni a 330. számú, virágvasárnapi himnuszunkat is, melynek egyszerű a dallama, s az ismétlődő hangok szinte a vonuló tömeg menetelésének lüktetését idézik fülünkben, így nagyon könnyen elsajátítható.

A nagyhét többi napja bűnbánó jelleggel bír, ezért sorra elővehetjük a bűnbánati zoltárainkat (a 6.-at, a 32.-et, a 38.-at, az 51.-et, a 102.-et, a 130.-at és a 143.-at), nagypénteken a 22. zoltárt, hiszen a keresztfán maga Jézus is ezt a zoltárt idézi: „*Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?*” A 341. dicséretünk az egyik legszebb tolmácsolója a nagypénteki eseménynek. Szövegírója, **Paul Gerhardt** bekerült általa az egyházzene történetébe, mivel ez az éneke az egyik legjelentősebb alkotása. Magyarra **Áprily Lajos** fordította. De fellapozhatjuk a 337. dicséretet is, amely szépen idézi Krisztus utolsó szavait a keresztfán.

Süll Kinga

Mint „újdonságot” olvashattuk a nemzetközi újságok hasábjain a következő hírt: „*A lourdes-i Mária-jelenés jubileumi ünnepének alkalmából XVI. Benedek pápa teljes bűnbocsánatot hirdet a hívőknek. A bűnbocsánat azokra érvényes, akik 2007. december 8. és 2008. december 8. között a 150. jubileumi évben Lourdes-ba zárandokolnak. Ezt fejezi ki a latinul megfogalmazott irat. A bűnbocsánat azokra is kiterjed továbbá, akik 2008. február 2. és 11. között a világ bármely pontján olyan kápolnát keresnek fel, ahol a lourdes-i Madonnát tisztelik.*”

Ez a hír számunkra nem jelenthet újdonságot, hiszen tudjuk, hogy a bűnbocsánat kérdése volt a reformációt kiobbantó ok. Csak a hamis ökumenétől elvakított ember számára nem lehet világos, hogy Rómában a helyzet változatlan, ezért az ilyen csodálkozzon nyugodtan! Róma nem változott a reformáció óta! Sőt: a pápa tévedhetetlensége, Mária mennybemenetele, a spirituális és okkult jelenségek elismerése (mint például a Lourdesban történtek) legfeljebb százévesek.

Aki hisz Róma változásában, az az ellenreformációs propaganda sajnálatos áldozata. Róma nem ismeri el a protestáns egyházak egyház voltát sem. A Vatikán számára szegény eltévelyedettek vagyunk, akiket az anyaegyház öle visszavár. Az ellenreformáció most is a legnagyobb intenzitással folyik, csak kevesen vannak, akik ezt felismerik. Az olasz valdensek zsinati vezetője ezt így fejezte ki: a német pápa a „megtestesült ellenreformáció”. Ezt a bátorságot és felismerést hiányolom a Kárpát-medencében. Őseink nem azért hagyták veszni testüket, hogy a hamis ökumené „egy tál lencséjéért” saját hitvallásainkat a lábunkkal tiporjuk!

A 21. század római jezsuita ravaszága nem fegyverben és gályában mutatkozik meg, hanem helyi barátságosságban és ölelésben, amely majd megfullaszt. Természetesen ismeri mindenki a kedves papot és a kedves katolikus családtagokat, munkatársakat, barátokat. Természetesen szeretjük a katolikusokat, természetesen imádkozunk a pápáért is, és legyen úgy, ahogy Zwingli mondta: „Ments meg minket a gonoszoktól!”

1923-ban a világ nagy pénzügyi szakemberei konferenciát rendeztek Chicagóban. A tanácskozáson megjelent hat nagynevű amerikai vállalat elnöke és Jesse Livermore, a Wall Street akkori leghíresebb spekulánsa is. Mindannyian gazdagok, sikeresek és befolyásosak voltak. Huszonöt évvel ezelőtt azonban ez a hét férfi rádöbben arra, hogy a világ, amiben éltek és a mód, ahogy éltek, nem tudott számukra az „igazi élethez” eleget adni. Egyikük börtönbe került, másikuk megtébolyult. További kettő hajléktalanként halt meg, a maradék három pedig öngyilkosságot követett el. Mindannyian mesteri fokon művelték a pénzszerzést, de egyikük sem tanulta meg, hogy hogyan kell az életet igazán megélni.

Nyolcvanöt év telt el azóta. Nagyot változott a világ – de nem lett jobb. Ha akkor számított a pénz, a jómód, sokkal inkább igaz ez a mai világra. A lényeg a gyors, az ügyes és lehetőleg a látványos meggazdagodásra helyeződött. S az ilyen gondolkodásban nincs helye a biblikus látásmódnak. Attól tért el az emberiség, ami a lé-

Semmi újdonság Rómából

Az a veszély fenyeget bennünket, hogy elveszítjük református arcélünket. Ez azon is múlik (többek között), hogy például a Heidelbergi káté 80. kérdése a mi kis káténkiből hiányzik:

„80. kérdés: *Mi különbség van az Úr vacsorája és a római katolikus mise között?*

Felelet: *Az úrvacsora arról tesz nekünk bizonyosságot, hogy minden bűnünkre tökéletes bocsánatot nyerünk Jézus Krisztusnak amaz egyetlen áldozatáért, amelyet a keresztfán Ő maga egyszer vitt véghez, és hogy mi a Szentlélek által Krisztussal egyesülünk, aki most a maga valóságos testével a mennyekben, az Atyának jobbán van és azt akarja, hogy ott imádjuk Őt. A mise ellenben azt tanítja, hogy élők és holtak bűnei nem bocsátatnak meg Krisztus szenvedéséért, hacsak érettek a misemondó papok naponként nem áldozzák meg Krisztust; és hogy Krisztus a kenyérnek és a bornak színe alatt testileg jelen van és ezért ezekben kell Őt imádni. Ezért a mise nem más, mint megtagadása Jézus Krisztus egyetlenegy áldozatának és szenvedésének, és kárhuzatos bálványimádás.*”

A következő zsinat sürgős feladatává tehetné a Heidelbergi káté teljes kiadását, ahogy azt az erdélyiek is használják. Kis káténk további részei pedig – vizsgálatoknak való alávételük után – függetlenül szerepelhetnek.

Jövöre ünnepli a református egyházcsalád reformátorunk, Kálvin János születésének 500. évfordulóját. A külsőségekre (svédasztal) és a hosszú beszédekre alkalmas adó ünneplés helyett lássuk meg inkább a lehetőséget a gyökereinkhez való visszatérésre! A mi alapunk nem a kálvinizmus, nem a protestantizmus, nem a magyar egyháztörténet! A mi alapunk a Szentírás, Isten Igéje, amely Jézus Krisztust mint Urunkat és egyetlen Istenünket hirdeti.

Ehhez az alaphoz mérje magát a katolikus egyház, ehhez mérje magát minden egyház, a mi egyházunk – de mi magunk is! Csakis ezen az alapon juthatnak közelebb egymáshoz az egyházak!

Uwe-Martin Schmidt

Mi az alap?

nyeg: az alaptól, a kösziklától. Lássuk ezt leegyszerűsítve:

Az istentelen ember szerint a munka célja az, hogy sikeresekké és gazdagokká váljunk mihamarabb, tehát minél előbb meggazdagoskodik valaki (bármilyen módon), annál előbb teljesítette a kitűzött célt. Az Isten szavára figyelő ember viszont hiszi és éli, hogy a munka célja az, hogy képességeivel másokat is szolgáljon: „...szere-*tetben szolgálatok egymásnak*” (Gal 5, 13b); ne csak a maga hasznára „termeljen”, s célját akkor éri el, amikor Istennel békességben és elégedetten tud élni.

A hitetlen ember az élet mulandóságát és végességét hangoztatva azt mondja, hogy rövid az élet, egyszer élünk, ezért használjuk ki a lehetőségeket, merítsünk nagyot az élet sűrűjéből. Fogyassz, fogyassz, ne gondoldj a holnappal! Az Istenben hívő viszont a jelenvaló életet az örök élet nyitányának tartja, a tárgyi értékek

mulandósága helyett pedig az örök értékeket keresi.

A hitetlen ember személyre szabott erkölcsi normák szerint él, amit mindig igényeihez, elvárásaihoz igazít. Isten viszont törvényben szabta meg „elvárásait” gyermekeivel szemben, parancsolatokban szabta határt az „önrendelkezésnek”, ami a javát szolgálja mindenkinek, aki ezt elfogadja.

A világ lehet olyan, amilyen, nem áll módunkban varázsütésre megváltoztatni. De személyes döntését mindenki maga hozza meg: sodródom, és erő felett próbálok a gerjesztett igényeket kielégíteni, vagy tudatosan építem „immunitásomat” és hidegen hagy, ha a szomszéd megvette az újabb autóját, mert nem az a lényeg. Hogy kinek-kinek milyen alapra épülnek életének „téglaí”, rajta múlik...

„*Aki pedig hallotta beszédeimet, de nem azok szerint cselekedett, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házat: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott a ház, és teljesen elpusztult*” (Lk 6,49).

Austin Pryor nyomán: –kdl–

Majdnem kilencven évig állt fenn Trianon következtében egy ezer évig nem ismert határ – magyarok és magyarok, magyarok és szlovákok között. Ennek egyik jellegzetes szakasza volt az, amely az egykori Gömör-Kishont vármegyét, népiesen Gömörországot szelte ketté. A népi név jelzi, hogy Gömörország kicsiben a Magyar Királyság volt (ilyen elnevezést egyébként érdekes módon csak Somogy és Bihar „érdemelt ki”). Az egykori vármegye egyébként népek és felekezetek érdekes és zömében békés találkozásának, együttélésének színtere volt.

A megye északi részét óriási többségben az evangélikus szlovákok látták. A megye német szigetei (Dobsina, Rozsnyó, Tiszolc) lassan „elkopva”, a 20. század erőszakosságának áldozatul esve eltűntek. (A dobsinai németek magyarokkal vegyes tömegsírhajói Csehországban, Přerovnál vannak.) A déli magyar területeket pedig 1920 után szétvágja a „népek önrendelkezése” alapján húzott határ. A magyar területek délnyugatról a katolikus palóc vidékhez kapcsolódnak, míg a zömében református és jelentős részben kismemesi délkeleti részek a borsodi kálvinisták „folytatásai”. Érdekes színfolt itt a magyar evangélikus „szigetfalvak” világa, ami jelzi azt is, hogy Gömör vidékeit igen érdekes és érzékeny egyensúlyok jellemezték egykor (statisztikailag: 60 százalék magyar, 40 százalék szlovák; 40 százalék evangélikus, 30–30 százalék református és katolikus.)

Sajátos megosztás is jellemezte a nyelvileg és felekezetiileg vegyes tájakat. Északra a korán kialakuló iparosság (bányászat, fém- és bőrpar), a déli magyar világra inkább a mezőgazdaság volt jellemző. Ennek egyébként a régi, nem modern munkamegosztás eltűnése után is megvannak a természeti alapjai. A soknyelvűségnek a spontán kialakuló cseregyerekrendszer volt az elősegítője (főleg az evangélikusok között), s a felekezetek békés egymás mellett élését Gömörben bizonyította a Rimaszombatban megalakított protestáns főgimnázium (amely a maga nemében egyedüli volt az országban). A művelt gömöri, öntudatos szlovákok is megfértek itt a magyarsággal, amit a sokban hasonló szomszédos

EGY TERMÉSZETELLENES

Ne nehezítsük egymásnak

Nógrád szülötte, Mikszáth Kálmán fejezett ki leginkább.

Az 1920-as csehszlovák fordulat már sok negatívumot hozott a tájra. A szlovákok felszabadulási öröme elég gyorsan elpárolgott, hiszen a cseh ipar megkezdte a gyengébb szlovák konkurencia felszámolását és az államigazgatási pozíciók elfoglalását. A magyaroknak pedig sokféle korlátozásból is kijutott – még gazdasági téren is, ahol a magyar dualizmus nemzetiségi szempontból teljesen demokratikus volt; bár éppen az agrár jellegű településterületük miatt általában kedvezőbb volt a gazdasági helyzetük, mint a háborús vesztes és a románoktól még ki is rabolt Magyarországnak.

A Trianont megismétlő párizsi béke (1947) nyomán kibontakozó kommunizmus aztán csaknem megpecsételte a magyar Gömör népének sorsát. A korábban már említett érzékeny egyensúlyokba durván belenyúlt a jogfosztás (az állampolgárság elvesztése) és a menekülés, sok helyen a kitelepítés (elűzés). S a gazdasági ellehetetlenítés mellett az emberi szabadságjogok megszüntetése különösen a magyar kismemesi világot tette tönkre. A régi jobbágyok utódai jobban állták a nyomást. A szegény kismemesnek sokszor csak a

mosan haladt a többséget a rendtől és a kipróbált, hagyományos céloktól megfosztó szekularizáció egész Európában pusztító térhódításával. S ebben a nehéz állapotban a gondviselő Úristen lehetőséget nyitott: eltűnt az erőszakos trianoni határ, s a szintén igencsak elgyengült Magyarország és Szlovákia között megszűnt a határ. Egy ilyen nem teológiai szövegben az Európai Unió létrehozásának és működésének *nem szándékolt következményeit* nyugodtan nevezhetjük a Gondviselés ajándékának. Olyan ajándéknak, amellyel kell tudni élni. S nem csak magyar–magyar vonatkozásban!

Egy értelmes nemzeti érdekvédelmi politika – amelyre, sajnos, a 2004. december 5-i kurzust folytató jelenlegi magyarországi koalíció uralma idején aligha számíthatunk – ugyanis fontos lépéseket tehet a valódi magyar–szlovák kibékülés érdekében is, aminek kulcsa a sokféle gyakorlati, kölcsönösen előnyös együttműködésen túl a valóságos múlt, az egykori tényleges közös történelem megismertetése. Keresztyén emberként kölcsönösen bevallva ki-ki a maga bűnét s az egykori – zömében békés együttélés – tanulságait és tapasztalatait levonva kell megértenünk mai egymásrautaltságunkat.

A Sajószentkirály–Bánréve határátkelőhelyen felállított kovácsoltvas életfa
László Ottó hanvai kovács-iparművész alkotása

személyes szabadsága (mobilitás) és az öntudata volt az öröksége. Pusztuló kisfalvak, omladozó templomok, elmenekülő őslakosok és szaporodó (magyar) cigányság lett a hosszú távú folyamatok eredménye.

A nemzeti öntudat elgyengülése (mélyen rögzült félelmek miatt) párhuza-

Hiszen – bár nem egyenlően! – mindkét nép megtapasztalhatta a vörös materializmus erőszakos diktatúráját, és az 1990-es fordulat óta ugyancsak érzi, érezheti mindkét ország zöme, a fehér (piaci) materializmus pénzügyi diktatúráját. Azt a diktatúrát, amely a kommunista internacionalizmus nemzeteket

HATÁR MEGSZŪNÉSE

közösségi dolgaink megoldását!

pusztító gyakorlata után jelenleg a házátlan pénz kozmopolita, közösséget és nemzeti kultúrát pusztító rendszerét jelenti. S mindezt az egykori „szocializmusok” szociális olajcseppjei (szegényes, ám biztonságosan kiszámítható állami „juttatásai”) nélkül!

A 19. századi Gömör egykori kiegyensúlyozott világa magasabb szinten csak akkor térhet vissza, ha a két népnek az eljelentéktelenítő és függést, kiszolgáltatottságot hozó nemzetközi pénzügyi globalizációban sikerül hatékony önvédelmi lokalizációt megvalósítania. Ez utóbbi azt jelenti, hogy az egzisztenciális javak és szolgáltatások körét (élelmiszerek, javítások, mindennapi „kis cikkek” stb.) egymás által szinte személyesen ellenőrizhető minőségben, szinte a személyes ismeretség, kölcsönös felelősség jegyében biztosítják egymásnak. S így nem kerülnek tehetetlen függőségbe olyan idegen és távoli tőkeközpontoktól, amelyek számára nem igazán komolyan veendő tényezők. A „kisemberek” szövetkező, szövetkezeti világa ez, amely természetesen nem a kommunista téészek tulajdonságait, hanem a minél több önálló, „kispolgári” egyén és család, kisvállalkozás, gazdaság kívánatos rendjét.

Ehhez persze ismét távlatos és értékelvű kormánypolitika kell(ene). Hiszen a kommunizmusban versenyképtelenné vált magyar és szlovák társadalom legfeljebb a családi és egyházi keresztyén értékvilágnak az ifjúságot „megfogó” erőfeszítéseit használhatja fel. Az örök értékek bázisán álló új generációkkal ugyanis el lehet kerülni a lumpenesedést, a növekvő kriminalitást, a tisztességtelen emberi magatartások garmadáját. Ebben nincs magyar és szlovák különérdek. Másrészt nincs sem érdek, sem értékütközés az anyanyelv és művelődés ügyében sem, ha elfogadjuk azt, hogy minden nép Isten teremtő gondolata, aminek értéke és célja van!

Ebből kell kiindulnia mind a két nép értelmes és etikus képviselőinek, ahogyan ez így is történt évszázadokon át! Egy kritikus megjegyzést itt nem lehet és nem szabad elhanyagolni: Ha a divatos szlovák felfogás az „ezeréves magyar elnyomásról” igaz lenne, ma nem

volna, nem lehetne szlovák nép, szlovák nemzet! S ezért is tévedésnek lehet minősíteni azt a majd kilencvenéves gyakorlatot, amely a magyarságot akarta határokkal, erőszakkal, korrumpálásal „kilélekgyilkolni” a Felföldről! Ez ugyanúgy értelmetlen volt, mint a dualizmus kori egyes magyar nacionalisták szlovákságot felszámolni akaró mániái! Úgy tűnik, hogy Isten akarata az, hogy a két nép egymás mellett éljen – miután sok genetikai felmérés szerint egyébként is igen közel van egymáshoz. (Elég itt Mikszáthot idézni: két felföldi kisnemes beszélget egy harmadikról, s azt mondja az egyik: milyen jó magyar ember volna, ha tótul is tudna!)

A múlt valós és vélt problémáit tehát nem lehet és nem szabad megkerülni, ki kell „beszélni”! És ma az európai emberiség jövőjét illetően nem egymás ellen, hanem egymással együttműködve kell cselekedni. Az egykori Magyar Királyság kezdettől fogva alkotó népeiként látnunk kell, hogy ismét együtt „kérdéz-

Az ünneplő gyülekezet a putnoki református templomban

nek” minket. Keresztyén örökségünk vitathatatlanul közös, nemzeti örökségeink pedig sokszor szétszálazhatatlannak. Értelmesen, közösségként versenyezhetünk, de ennek nem a megsemmisülés a tétje! Hanem az, hogy az Isten által közösen ránk bízott földi örökséget testvéreink számára hasznosítsuk és megőrizzük.

Ma Magyarországon egy nemzetileg jórészt közömbös, Szlovákiában pedig egy nemzetileg túlfűtött politikai kurzus uralkodik. Mind a kettő zsákutca, mert a természeti és teremtési rend ellen való. Viszont van járható út: az értékelvű-

ség felszabadító világa, amelyben szabadon kibontakozhat minden Isten adta sokszínűség: egyén és közösség egyaránt. S a velejéig hamis üzletiesség tőkeerő dominálta nyomorúságai helyett a múlt gyökereire táplálkozva élhetünk. A hatalmi politikák csődje után a pénz (tőke) korlátlanágának csődjét is túlélheti az istenképző ember, ha magát nem isteníti, hanem saját talentumainak értékkelőtően szabad kibontakoztatásával közösségének életét gazdagítva szolgál.

Tehát az egykor – s földrajzilag ma is – egységes Kárpát-medence népei nagy lehetőséget kaptak: a gyűlölködés helyett az együttműködésre. Ez persze nem jelenti a konfliktusok teljes hiányát, hiszen azok egymást szerető emberek, családtagok és barátok között is vannak, alkalmanként akár indulatok is. Egy századnyi elrontott viszony történelmileg töredéke (tizede) az általában jó, régebbi együttélés idejének. Csak ne hallgassunk azokra, akik hatalmi érdekeik romboló történelemhamisításait időtlenítik! Mind a magyarságnak, mind a szlovákságnak vannak és voltak közösségi bűnei és gyengeségei, de mindkét népnek vannak esélyei és feladatai Európa ezen térségében. Küldeté-

sünk isteni céljait együtt keresve megtalálhatjuk közös jövőnket is.

N ehéz világot él ma mindkét nép, ne nehezsítsük egymásnak közösségi – sokszor nagyon is közös – gondjaink megoldását! Lehet, hogy utódainknak nagyon is szükségük lesz egymásra!

Tőkéczi László

(Elhangzott 2008. január 5-én a putnoki református templomban a szlovák-magyar határ megnyitása kapcsán rendezett hálaadó istentiszteleten.)

Isten ma is szól

Peti és Zsuzsi Istenről, a templomban hallottakról beszélgetnek, és Peti nem érti, hogy Isten hogyan szólhat hozzá, hogyan hallhat ő hangot attól, aki fizikailag nem jelenlevő valóság. Zsuzsi válasza nem egészen kielégítő Peti számára, ezért az édesapjuk, aki fültanúja a beszélgetésnek, így szól a kisfiához:

– Kisfiam, ugye előfordult már, hogy én is hívtalak, szóltam hozzád, és te nem hallottad azt?

– Ilyen nem volt, apa!

– De igen, amikor például anyyira belefeledkezel a játékba, hogy hiába hívlak, nem jössz; máskor meg azért nem hallod meg a hangom, mert nagy hangerővel bömböl a rádió. Sőt olyan is előfordult már, hogy hallottad, mikor szólítottalak, de te úgy csináltál, mintha... Tehát letagadtad! Isten ma is szól minden emberhez, csak van, amikor nem figyelünk eléggé, vagy túl hangosak vagyunk ahhoz, hogy meghalljuk az ő szavát, sőt olyan is van, hogy nem akarunk tudomást venni róla, az ő beszédéről.

Igen, így áll a dolog, és egy biztos: Isten szavát csak a csendben fogjuk meghallani és megtalálni.

Ha figyelünk rá, mint Sámuel tette (1Sám 3,9). Ha bemegyünk a „belső szobánkba” és imádságban alázatosan meghajolunk előtte, amikor már nem perlekedünk vele, hogy miért van ennyi rossz a földön, hogy miért történt meg ez és ez velünk. Gondolkodjunk el! Ha a kútba beleengedjük a mérget és a víz fertőzött lesz, akkor a kút a hibás? A csendben magunkba nézünk, magunkba fordulunk, és akkor ismerjük meg igazán önmagunkat. És amikor elismerjük ki-

Megkérdeztem az Urat, mennyire szeret. „Ennyire” – mondta, majd széttárta a karját, és meghalt. (Egy graffiti)

csiny és bűnös voltunkat, akkor eljut hozzánk Isten szava is – az igazság.

Uram! Add, hogy néha csendben is tudjak maradni és figyelni, hogy mi a Te akaratot!

–vm–

Az áldás

„Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged!” (4Móz 6, 22).

Szoktál templomba járni? Remélem, hogy igen, mert én is nagyon szeretek az Isten házába menni!

A lelkipásztor minden istentisztelet végén áldást mond. Képzeld, ez az áldás már nagyon-nagyon régi! Izráel népe már a pusztában ismerte. Isten Áront jelölte ki főpaprak, ő mondhatta az áldást.

Mit mondott akkor Áron, és mit mond ma a lelkipásztor? Az Úr áldjon meg téged és őrizzen meg téged! Ez azt jelenti,

hogy Isten gondoskodni akar rólad, és oltalmába vesz.

Mindenkinek üzeni, aki figyel rá: „Én Isten vagyok, aki a legjobbat gondolom felőled. Egész életedben oltalmazni akarlak.”

Nagyszerű ezt vasárnaponként hallani! Isten mindig veled akar lenni, ha te bízol benne. Isten így áld meg minket. Csak az a kérdés, hogy mi valóban akarjuk-e ezt az áldást? Akarsz-e benne bízni? Vagy még mindig jobban bízol saját magadban? Remélem, hogy nem, mert akkor nem jársz a jó úton.

Molnárné Miklós Malvína

A sánta róka

Egy ember az erdőn ballagott keresztül. Egyszer csak megpillantott egy rókát, amelyiknek hiányzott az egyik lába. A férfinak az a kérdés motoszkált a fejében, hogy vajon hogyan maradt a róka életben. Aztán megpillantott egy tigrist, elejtett zsákmányával a szájában. A tigris teleette magát, s a maradékot hagyta, hogy a róka elfogyassza.

A rókát Isten ugyanezen a tigrisen keresztül táplálta másnap is. Az ember ámulatba esett Isten jóságától. Nyomban el is határozta, hogy ő is meghúzza magát egy sarokban, és teljesen az Úrra bízta magát, aki majd gondoskodik minden szükségletéről.

Úgy is tett, de hosszú ideig semmi sem történt. A szerencsétlen már majdnem halálán volt, amikor egyik napon hangot hallott:

– Ó, te tévelygő, nyisd ki a szemed és pillantsd meg az igazságot! Ne a sánta rókát utánozd, a tigris példáját kövesd!

*

Az utcán megpillantottam egy kislányt, aki didergett vékonyka ruhájában. Szemmel láthatóan semmi reménye nem volt arra, hogy tisztességes ételhez jusson. Dühömben így szóltam Istenhez:

– Miért engedted ezt meg? Miért nem teszel valamit?!

Egy darabig Isten semmit sem szólt. De akkor éjjel, egészen váratlanul, válaszolt:

– Én tettem valamit. Megteremtettek téged.

(Anthony de Mello)

A Zsinati Elnökség a Rimaszombatban 2008. február 1-jén megtartott 37. ülésén az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 34., a 35. és a 36. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az előző két ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– Mivel a Rákóczi Szövetség beiratkozási programja céljaira 2006-ban meghirdetett perselyes gyűjtés nyomán semmilyen támogatás nem érkezett egyházunk folyószámlájára, az ügy fontossága miatt ismételt felszólítja az esperesi hivatalokat, hogy szervezzék meg a Rákóczi Szövetség beiratkozási programja támogatására szolgáló gyűjtést (javaslat: 2008. június 1., vasárnap – gyermeknap). A gyűjtésből befolyt támogatást az esperesi hivatalok kötelesek legkésőbb 2008. június 30-ig továbbítani egyházunk folyószámlájára és a gyűjtés eredményéről 2008. június 30-ig jelentést tenni a Zsinati Irodának.

– Megbízta Fazekas László püspök helyettesét, hogy a következő ülésre dolgozza ki azokat az irányelveket, melyek szabályoznák az első és a második lelkészi állásból kifolyó feladatokat, felelősséget és köteleességeket.

– Figyelembe véve a Szepsi Református Egyházközösségben folyó felújítási munkálatokat, kivételesen jóváhagyta, hogy a püspök és a főgondnok a saját alapjuk terhére 60 000 szlovák korona támogatást folyósítsanak a szepsi református templom fűtésének kialakítására.

– Tudomásul vette Fazekas László püspök helyettes részletes beszámolóját a Bajor és Észak-német Ev. Ref. Egyházban tett látogatásról.

– Mivel több gyülekezetet objektív okok hátráltatnak a segélyalapi elszámolás elkészítésében, hozzájárult ahhoz, hogy a 2007. évi segélyalapi támogatás elszámolását indokolt esetekben később (legkésőbb 2008. június 30-ig) is meg lehessen tenni.

– A gömői egyházmegyei tanács megkeresésére megállapította, hogy jelenleg nincs lehetősége arra, hogy anyagilag támogassa a sajszentkirályi szlovák–magyar határátkelőhelyen felállított emlékművet, ezért javasolja a gömői egyházmegye elnökségének, hogy támogatási kérelmükkel keressék meg a gömői egyházmegye gyülekezeteit és a környező községek polgármestereit.

– Úgy döntött, hogy megvásárol egy data-projektort, amelyet a két szlovák egyházmegye gyülekezetei használhatnak majd és a Zahari Református Egyházközösségben lesz elhelyezve.

A Zsinati Elnökség 37. üléséről

– A Neukircheni Misszió kérésére 2008. március 1-től missziói lelkipásztorként alkalmazza Thomas Herwing lelkipásztort, aki cigánymissziót fog folytatni Gömörben. Közvetlen felettese Uwe-Martin Schmidt lelkipásztor lesz.

– Tudomásul vette a Bethel projekt munkájáról szóló 2007. évi jelentést.

– Jóváhagyta, hogy a Zsinati Iroda épületének földszintje 2008. január 1-től öt évre a Rimafil Kft.-nek kerüljön bérbeadásra.

– Felszólítja az esperesi hivatalokat, hogy 2008. február 29-ig tegyenek jelentést arról, hogy az egyházmegye mely lelkipásztorai vagy segédlelkészei kérték más kereső foglalkozásuk vagy vállalkozói tevékenységük engedélyezését az egyházmegyei tanács által, valamint mely lelkipásztorok rendelkeznek már az egyházmegyei tanács erre vonatkozó engedélyével. Amennyiben az egyházmegyei elnökségeinek tudomásuk van arról, hogy lelkészi vagy segédlelkészi szolgálatot végző személy más kereső foglalkozást vagy vállalkozói tevékenységet folytat, ám ez idáig nem kérte az egyházmegyei tanács engedélyét, azt is kötelesek jelenteni.

– Jóváhagyta, hogy a lelkészek teljesítménypótléka 2008. január 1-től hat hónap

időtartamra az egyházmegyei tanácsok által javasolt százalékban kerüljön kifizetésre. Amely egyházmegye nem nyújtotta be javaslatát, lelkipásztorai a javaslat benyújtása hónapjáig nem részesülnek teljesítménypótlékban, a renitens egyházmegye eserepe pedig fél évre nem részesül teljesítménypótlékban.

– Az Ausztriai Református Egyház Magyar Nyelvű Lelkigondozói Szolgálatával a kérelemmel fordult egyházunkhoz, hogy adna missziói lelkészi megbízást Karvansky Mónika negyedéves komáromi teológiai hallgatónak a szolgálat lelkészi feladatainak végzésére. A Zsinati Elnökség a kérelmet a Zsinati Tanács elé terjeszti.

– Tudomásul vette Fazekas László püspök helyettes beszámolóját az imahét kezdetén megtartott alsókubini ökumenikus istentiszteletről. Mivel dr. Viliam Judák professzor, nyitrai megyéspüspök, a Szlovák Püspöki Konferencia elnökhelyettese szájából semmiképpen nem a keresztyén egységre buzdító, ökumenikus istentiszteletre való, hanem inkább ellentéteket szító szavak hangzottak el, további lépéseiről az igehirdetés újbóli meghallgatását követően fog dönteni.

A Zsinati Elnökség 38. üléséről

A Zsinati Elnökség a Rimaszombatban 2008. február 15-én megtartott 38. ülésén az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Megelégedéssel jóváhagyta az egyházzenei szolgálatról szóló 2007. évi beszámolót, illetve az egyházzenei szolgálat 2008. évi programfüzetét. A Zsinati Elnökség megköszöni Süll Kingának az egyházzene terén végzett szolgálatát, és munkájának elismeréseként kezdeményezi egyházunk egyházzenei osztályának mihamarabbi kialakítását. Köszönetet mond a Lux aeterna kamarakórusnak is, és mindent megtesz annak érdekében, hogy külföldön is bizonyíthassa felkészültségét és zenei tudását.

– Felkéri Juraj Brecko tussai lelkipásztort és Ján Marcinčák főgondnok helyettesét, hogy dolgozzák ki az egyes pénzalapokból történő támogatások odaítélésének rendszerét.

– A Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 2009. évi keretösszegét a következőképpen kívánja felhasználni: Egyetemes

Egyház – 7000 euró lelkészek továbbképzésére – mentálhigiénés képzés; a Hanvai Református Egyházközösség részére 7500 euró a hanvai Diakóniai Központ épületének külső felújítására; a Rimaszombati Református Egyházközösségnek 12 500 euró a Tompa Mihály Református Gimnázium épületének felújítására.

– Jóváhagyta a Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinati Elnökség üléseinek tervezett időpontjait.

– Elfogadta Csík György tanyi lelkipásztort lemondását egyházunk diakóniai központjának igazgatói tisztéről, az általa elvégzett munkát megköszöni. Úgy látná jónak, ha a Diakonia Reformata nonprofit szervezet és egyházunk diakóniai központja vezetése a jövőben is – ugyanúgy, ahogy kezdetben – egy személy feladata lenne, ezért felkéri Csík György lelkipásztort, hogy 2008. március 31-ig adja át a tisztségét Szabó Annamáriának, a Diakonia Reformata igazgatójának.

– Kész anyagilag is támogatni egykori püspökünk, Idrányi Barna síremlékének a

(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)
felújítását. Az összeg pontos meghatározásához kéri a Gönci Református Egyházközség elnökségét, hogy terjessze be a felújítás előzetes költségvetését.

– Kamatmentes kölcsön formájában 350 000 korona összegben megelőlegezi az Abaújszinei Református Egyházközségnek a GAW segélyszervezet által jóvá hagyott támogatást.

– Felkéri Tökés László püspököt, hogy európai parlamenti képviselőként járjon el az európai uniós szerveknél az egyházunkat negatívan érintő és még le nem zárt restitúciós ügyekben.

– A Biblia éve alkalmából gondoskodik egy kiállítás és egy konferencia megszer-

Az adófóhatóság január vége felé közzétette, hogy a harmadik szektorba tartozó szervezetek mekkora összegre tettek szert 2007-ben a 2006. évi jövedelemadó két százalékából. A református háttérű szervezetek támogatottsága a lista alapján a következő volt:

A Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 84 799 korona, Timoteus (Komárom): 174 511 korona, Élő Víz (Komárom): 31 116 korona, Koinonia (Királyhelmec): 77 648 korona, Református Nőegylet (Komárom): 6117 korona, Bodor István (Rimaszombat): 9358 korona, Lónyay Gábor Egyesület (Deregyő): 61 765 korona, az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 14 790 korona, RE-MI-DIA (Gálszécs): 64 247 korona, Paulos (Szádalmás): 75 380 korona, Református Mentőmisszió (Mad): 102 970 korona, Bódvavölgyi Református Ifjúsági Szövetség (Szepsi): 45 592 korona, a Lévai Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 6971 korona, Pro Ecclesia (Rozsnyó): 104 912 korona, Fialat Reformátusok Szövetsége: 6287 korona, Kálvin (Dunaszerdahely): 203 147 korona, Eklézsia (Nagykapos): 52 159 korona, Eben-Háézer (Berzété): 10 830 korona, Fénysugár Polgári Társulás (Kassa): 43 701 korona.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy a református háttérrel bíró civil szervezetek támogatása folyamatosan növekszik: 2004-ben 310 312 korona, 2005-ben 676 236, 2006-ban 787 516, tavaly pedig már 1 176 300 koronát tett ki. Ezúton és utólag is köszönjük mindenki készségét, aki bármely református háttérű szervezetet tüntetett ki idevágó figyelmével!

Az idei évre regisztrált közel 8000 civil szervezet listáját átnézve húsz református háttérűt fedeztünk fel. **Tisztelettel kérjük, hogy viselkedjen öntudatos polgár-**

A Zsinati Elnökség 38. üléséről

vezéséről, és bátorítja az egyházközségeket, hogy lehetőségeik szerint saját rendezvényeikkel, programjaikkal is kapcsolódjanak be a Biblia éve rendezvényesorozatába.

– A sajtóalap terhére 30 000 korona támogatást hagyott jóvá a Magyar Református Egyházak javainak tára kutatására.

– Kész egyházunk nevében vendégül látni a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának elnökségét, valamint szórvány- és sajtóbizottságát.

– A mentálhigiénés képzés anyagi fedezetének biztosítására pénzalapot hoz létre. A pénzalap bevételei: a mentálhigiénés képzésre érkező belföldi és külföldi adományok, a résztvevők hozzájárulása.

– Nem zárkózik el attól, hogy további tárgyalásokat folytasson a Magyarországi Evangélikus Egyház internetbizottságával egyházunknak a világhálón történő megjelenése kiszélesítésének lehetőségeiről.

Adónk két százalékkal a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

ként és egyháztagnaként, ne hagyja elúszni a törvények által tálcán kínált lehetőséget, tegyen jót és adója két százalékkal az egyházunkhoz kötődő szervezetek valamelyikét támogassa!

Akik adóbevallást tesznek

Azon jogi és természetes személyeknek, akik saját maguk tesznek adóbevallást, már az adóív kitöltése során kell rendelkezniük adójuk két százalékáról; tehát az ő esetükben a rendelkezési határidő azonos az adóbevallás és az adó megfizetésének legkésőbbi időpontjával, ami: **2008. március 31.**

Természetes személyek csak egy szervezetet támogathatnak, de csak abban az esetben, ha megfizetett adójuk két százaléka eléri a 100 koronát. Jogi személyek több szervezet javára is rendelkezhetnek adójuk két százalékkal, de kikötés számukra, hogy az egyes rendelkezési tételeknek el kell érniük a 250 koronát.

Akik elszámoltatják az adóelőlegüket

Azon természetes személyek, akik alkalmazotti viszonyban vannak és adóelőlegüket a munkáltatójukkal számoltatják el, a felajánlási nyilatkozatot és a befizetett adójukról a munkaadó által kiállított igazolást **2008. április 30-ig** kell eljuttatniuk a lakhelyük szerint illetékes adóhivatalba. (Az ő döntésük és felajánlásuk megkönnyítését szolgálják a jelen lap-számban található űrlapok is.)

Megjegyzendő, hogy az alkalmazottak csak egy szervezetnek utaltathatják át megfizetett adójuk két százalékát, és ennek az összegnek el kell érnie a 100 koronát.

A református háttérű szervezetek

Az idei évre regisztrált református háttérű szervezetek adatai, mégpedig regisztrációjuk sorrendjében:

Záujmové združenie Gábora Lónyayho – Lónyay Gábor Egyesület

Cím: 076 74 Draňov (Deregyő) 216. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 31256732.

Živá voda – Élő Víz

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 36096415.

Timoteus

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 37970836.

Ženský spolok pri Reformovanej kresťanskej cirkvi v Komárne – Komáromi Református Nőegylet

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 37862189.

RE-MI-DIA – Reformovaná misia a diakonia

Cím: Nám. sv. Cyrila a Metoda 51, 078 01 Sečovce. Jogi forma: nezisková organizácia (nonprofit szervezet). IČO: 35581620.

Dobry Pastier Pribenik – Jó Pásztor Perbenyik

Cím: Kostolná 216/3, 076 51 Pribenik (Perbenyik). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 35581051.

(Befejezés a 13. oldalon)

(Befejezés a 12. oldalról)

Koinonia

Cím: Kostolný rad 13, 077 01 Kráľovský Chlmec (Királyhelmece). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256384.

Bodor István

Cím: Hlavné námestie 16, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 37954083.

Paulos

Cím: 049 43 Jablonov nad Turňou (Szádalmás) 110. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 35581875.

Bona causa

Cím: Sv. Michala 38, 934 01 Levice (Léva). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 36096458.

Zváz reformovanej kresťanskej mládeže v Moldavskej nížine – Bódvavölgyi Református Ifjúsági Szövetség

Cím: Hlavná 47, 045 01 Moldova nad Bodvou (Szepesi). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35556722.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Reformovanej základnej škole cirkevnej, Dolný Štál – Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

„Templomra mindenütt szükség van” – kezdte ünnepi templomszentelő beszédét Erdélyi Géza református püspök 2007. november 18-án Rudnán, a kereken százéves templom bejárata előtt. És ezen a napon – sok év óta talán először – megtelt az Isten háza. A maroknyi gyülekezet egy gyönyörűen felújított, megszüpült kis templomban hallgathatta Isten igéjét.

„Ha hajót akarsz építeni, ne az embereket trombitáld össze, hogy fát szedjenek, de tanítsd meg nekik a végtelen tenger iránti vágyat” – hallhattuk lelkipásztorunk, **Mudi Róbert** szavait. „Ha tehát templomot akarsz építeni, akkor ne az építkezési alapoknál kezd, hanem a lelki

Erdélyi Géza püspök áldásmondás közben, mögötte Mudi Róbert

Adónk két százalékaival a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

Cím: Hlavná 85, 930 10 Dolný Štál (Alistál). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 341.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Cirkevné gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Levice – A Lévai Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Sv. Michala 38, 934 01 Levice (Léva). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 240.

Rodičovské združenie Reformovaného cirkevného gymnázia v Rimavskej Sobote – A Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Daxnerova 42, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 37949071.

Kálvin

Cím: Nám. Jána Kalvína 2/A, 929 01 Dunajská Streda (Dunaszerdahely). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 45010340.

Reformovaná záchranná misia – Református Mentőmisszió

Cím: 930 14 Mad 104. Jogi forma:

účelové zariadenie cirkvi (egyházi célintézmény). IČO: 36078158.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Základná škola Reformovanej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským, Rožňava – A Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Kozmonautov 2, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 206.

Eklézsia

Cím: Čepesková 55, 079 01 Veľké Kapušany (Nagykapos). Jogi forma: nezisková organizácia (nonprofit szervezet). IČO: 35581557.

Reformovaná kresťanská cirkev – cirkevný zbor, Vydrany – Nemeshodosi Református Egyházközség

Cím: 930 16 Vydrany (Nemeshodos) 240. Jogi forma: účelové zariadenie cirkvi (egyházi célintézmény). IČO: 35594624.

Pro Ecclesia

Cím: Kósu Schoppera 25, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256325.

Rudna

Megújult a nyelvhatáron fekvő végvár temploma

alapoknál. Tanítsd meg az embereket arra, hogy szeressék az Urat, s minden egyes követ, téglát szeretetből, hálából adjanak.” Köszönet lelkipásztorunknak azért a nehéz és sokszor haszontalannak tűnő munkáért, amit a rudnai református gyülekezetért tett. Neki köszönhetően sikerült végre az, hogy nagyon sok istenfélő ember – felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül – szívügyének érezte a templom felújítását. A budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Teológiai Kara hallgatóinak segítségével kívül-belül kifestették a templomot, új padlókövet raktak le, és újrafestették a templomtornyot. A jelentős anyagi támogatásért, amely nélkül mindez nem sikerült volna, nagy köszönet jár az Ágoston Sándor Alapítvány-
nak.

Csodás lenne, ha a templomában megújult rudnai gyülekezet lélekben is meg-

újulna, Istenhez hú, az Úr parancsait követő, házat erős sziklára építő néppé válna!

Kiss Ibolya

Zselíz

„Arcának fénye újból ránk ragyog...”

Urunk végtelen kegyelméből 2007. december 7-e és 9-e közt immár a hatodik éven örvendezhetett a zselízi református gyülekezet az adventi evangelizációs estjeinkre hivogató harangsónak.

Ezek a kedves, hitépítő alkalmak adventi várakozásunk, elcsendesedésünk időszakának felemelő velejárói, s már

hagyománnyá váltak egyházközségünkben, amióta **Révész Tibor** és **Révészné Bellai Csilla** a gyülekezetünk lelkipásztorai. Míg a korábbi években vendég igehirdetők szolgáltak, most gyülekezetünk lelkipásztorai hirdették a megtérésre hívó igét.

Pénteken a *Lk 23,32–43* alapján szembesültünk a világtörténelem legmegrázóbb eseményével: a bűn nélküli Jézus bűneinkért való keresztre feszítésének tényével. A szombat délutáni alkalom igéje a *Jn 20,24–29* volt, Jézus feltámadás utáni találkozása Tamással: „...boldogok, akik nem látnak és hisznek” – ami kivétel nélkül mindannyiunknak szól.

A vasárnapi evangelizációs alkalmon ismét elénekelhettük a pénteken megtanult új énekünket: „*Csak Istenben nyugszik meg szívem, Minden gondom csak Őhöz viszem*”. Ezt követően átélhettük az ige segítségével Jézusnak Péterhez intézett, háromszor megismélt kérdését: „*Szeretsz-e engem?*”

S ha őszinte az igenünk, akkor bizony megbízást is kapunk: „*Legeltesd, őrizd az én juhaimat!*” Igen, csak a Krisztussal való találkozás, a benne való hit és bizalom által, a neki való engedelmisségben kifejezett szeretettel lehet vele és benne való életünk.

Az evangelizációról írott tudósításunk csak úgy lehet teljes, ha beszámolunk szombati alkalmunk nagyra becsült vendégének, a debreceni Kántusnak a felejthetetlen énekszolgálatáról – **Berkési Sándor** karnagy vezetésével. Ez a nagy múltal rendelkező református énekkar lenyűgöző módon teszi a dolgát, életre szóló élményt nyújt hallgatóságának. (A sikeres énektanítás-tanulás után gyülekezetünk

kedves gesztusként meghívást kapott a „kálvinista Rómába”, azaz Debrecenbe.)

Mind a négy adventi vasárnapon játszóházzal kedveskedtünk gyermekeinknek.

Nagy örömmel jöttek kicsik-nagyok, és örömmel kell megállapítanunk, hogy egyre többen – Istennek legyen hála érte! Majd megérkezett a várva várt karácsony, amire immár hatodik éve úgy is készülhettünk, hogy idős testvéreinknek ajándécsomaggal kedveskedtünk. Templomunk teljesen és szépen felújított belső terét még inkább megújította az elkészült gyönyörű úrasztali terítő és szószékkárpit, ami gondnok asszonyunk nagylelkű ajándéka.

December 24-én, a délutáni családi istentiszteleten gyermekeink kedves meglepetéssel ajándékozták meg a nagy számban összesereglett gyülekezetet. *Az örök világosság* címmel karácsonyi szindarabot adtak elő a gyülekezet lelkészeinek vezetésével. (A jelmezek összeállításából a szülők is kivették a részüket.)

Bensőséges ünneplésünk végén gyermekeink ajándékokat kaptak a gyülekezetétől, s a kaposvári testvérgyülekezetünk fiataljaitól is, akik a cipősdoboz-akció keretében mintegy hetven dobozt küldtek gyermekeinknek és fiataljainknak. Hála és köszönet illeti őket ezért! December 25-én, az úrvacsorás istentiszteleten is megtelt a templom. 26-án pedig a már hagyományos karácsonyi koncertjén a Franz Schubert vegyes kar ajándékozott meg bennünket csodálatos énekével.

Ennyi szép esemény Isten iránti hála indítja szívünket, s hisszük, hogy Ő velünk lesz az új esztendő gyülekezeti alkalmain is.

Berényi Éva

Salócon 2008. január 13-án a vasárnapi istentisztelet után egyházközségi közgyűlésre került sor, ahol értékeltük a 2007. évet. A közgyűlés jóváhagyta az elmúlt év zárszámadását és az idei évre a költségvetést. Majd a 2007. november 18-án megválasztott salóci és vígtelkei presbiterek és gondnokok letették a hivatalos esküt. Tisztségük betöltéséhez Isten áldását kérjük! (Borzy Bálint)

2008. január 5-én hálaadó istentiszteletre hívogattak a putnoki református templom harangjai, ahol az anyaországi és felvidéki reformátusok együtt adtak hálát azért, hogy a trianoni békediktátum által életre hívott határokat megnyitották, nagyobb szabadságot és új lehetőséget adva számunkra.

A hálaadó istentiszteleten a helybeli lelkipásztor, **Gere Gábor** köszöntője után **Bölskei Gusztáv**, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke hirdette Isten Igéjét a *Mt 5,13–16* alapján. Ezt követően **dr. Tőkéczi László** történész, egyetemi tanár előadása gazdagította a megjelentek ismereteit.

A református templomot megtöltő ünneplő gyülekezetet **Tamás Barnabás**, Putnok város polgármestere is köszöntötte, ezt követően pedig a hálaadó alkalom és testvéri találkozó társszervezői, **Gazda István**, a Borsod-gömöri Református Egyházmegye esperese és **Nagy Ákos Róbert**, a Gömöri Református Egyházmegye esperese szólt az ünneplő közösséghez.

Rendhagyó testvéri találkozónk a Bánréve és Sajószentkirály települések közötti határátkelőhelyen folytatódott, ahol **Csomós József**, a Tiszánineni Református Egyházkerület és **Erdélyi Géza**, a

Putnok

Hálaadás a határ megnyitásáért

Szlovákiai Református Keresztyén Egyház képviselőiben leleplezték és megáldották azt a mintegy négy méter magas kovácsoltvas életfát, melyet **László Ottó** hanvai kovács-iparművész készített.

Ünnepi alkalmunk a hanvai Diakóniai Központban folytatódott, ahol a helybeli református gyülekezet női kórusának műsorát követően **Ekhardt Júlia** fotóművésznek Borsod és Gömör református

talárságban egyházi tisztségviselőknél, lelkipásztoroknak, gyülekezeti tagoknak, parlamenti képviselőknél, polgármestereknek (vendégeinknek a határ két oldaláról) volt alkalmuk és lehetőségük egymás jobb megismerésére.

Az alkalom megszervezéséért köszönetet kell mondanunk a hanvai gyülekezet tagjainak, az alkalmat támogató, segítő vállalkozóknak, polgármestereknek, mind-

A kiállítás megnyitását követő szeretetvendégségen

műemlék templomairól készített fotókiállítását nyitotta meg a két egyházmegye esperese.

Közös rendezvényünk szeretetvendégséggel zárult, s a gazdag és változatos asz-

azoknak, akik munkával, fáradtsággal és támogatásukkal hozzájárultak ez ünnepi alkalom megrendezéséhez.

Nagy Ákos Róbert

Jablonca–Szádalmás

Ökumenikus imaheti alkalmak

„...szüntelenül imádkozzatok” (1Thessz 5,17). Ennek a igének a fényében tartottuk meg imaheti alkalmainkat Jabloncán, Szepsiben és Szádalmáson.

Január 20-án, vasárnap délután a jabloncai református gyülekezet templomában gyűltünk össze, hogy együtt örvendezhessünk annak, hogy Krisztusban

Siposné Várady Klára jabloncai lelkésznő, Bize Norbert plébános és Varga Zoltán szádalmási lelkipásztor elköszönnek a hívektől

egyek vagyunk. A helyi gyülekezet lelkipásztora, **Siposné Várady Klára** szeretettel és tisztelettel köszöntötte a vendég igehirdetőket: **Bize Norbert** római katolikus plébánost és **Varga Zoltán** református lelkipásztort, valamint a nagyon szép számban megjelent gyülekezetet. A szószéki igehirdetésben Norbert atya az *1Thessz 5,17* alapján az ima erejéről és csodálatos fontosságáról és szépségéről szólt a gyülekezetnek. Az ezt követő szószéki szolgálatban a *Fil 4,4–7* alapján az öröme és mindennapi könyörgésekre és hálaadásra buzdította az egybegyűlteket az igehirdető. Az imahét kezdetét megnyitó alkalom egy verssel és egy közös énekkel fejeződött be.

Egy héttel később a szádalmási református templomban gyűltünk össze az imahetet bezáró ünnepi istentiszteletre. Ismét együtt voltak a szomszédos gyülekezetek. Jelen sorok írója testvéri szeretettel köszöntötte a római katolikus és a re-

formátus híveket. Ezt követően első vendég igehirdetőként Siposné Várady Klára jabloncai lelkipásztor a *Jn 14,20* alapján szólt az egységről, feltéve a kérdést, hogy valójában egységesek vagyunk-e a családban, a faluban és az egyházban. Pedig Jézus azt akarja, hogy általa egyek legyünk egymással. Ezért kell, hogy ezt közösen kérjük az imádság ereje által. Bize Norbert plébános szívbeli és őszinte „Áldás, békesség” köszönéssel köszöntötte a gyülekezetet, majd a *Lk 11,1–4* alapján tett bizonyosságot a szüntelen imádkozás belső örömről. **Gábor Lajos** szepsi lelkipásztor a főpapi imából kiindulva a *Jn 17* alapján szólt és tett bizonyosságot a Krisztusba vetett hit megtartó és megáldó erejéről. Az ökumenikus istentisztelet a 479. dicséret és nemzeti imádságunk elénekülésével ért véget.

Jó volt együtt lennünk nem csak ezen az imahéten, hanem jó nekünk, lelkészeknek és híveinknek együtt lenni minden alkalommal, mert az egység által tudjuk hirdetni Krisztusban való összetartozásunkat.

„Nevelj minket egységre, / Mint Atyáddal egy te vagy...” (395,3).

Varga Zoltán

Lelkészi jubileum

Dr. Molnár János, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának dékánja, réte-boldogfai lelképásztor január 16-án töltötte be hetvenedik életévét.

Először a teológiai karon köszöntöttük, ahol egyházunk püspöke, **dr. Erdélyi Géza** mint barátot, kollégát, szolgatársat köszöntötte és adott hálát Istennek azokért a megélt és megvalósult eseményekért, melyeket a jubiléummal közösen élhettek meg

Segítsen, hogyan segíthessünk!

A Komáromi Református Egyházközség 2004-ben hozta létre a Timóteus non-profit szervezetet azzal a céllal, hogy a visszakapott Timóteus-ház felújítási munkáit szervezze. Ennek eleget is tesz, hisz a munka elindult, s az elmúlt esztendőben

Isten kegyelméből a részbeni tereprendezés és személtávolítás munkái mellett elkészült az épület új felső födéme. Szeretnénk, ha ebben az esztendőben elkészülhetne a tetőzet, amely megóvná a falakat az ázástól.

Nagyon sok adományt kaptunk magán-személyektől és gyülekezetektől egyaránt,

Adományok az árvaházra

2007 májusa és 2008 januárja között az alábbi adományok érkeztek a Perbenyikben felépítendő Jó Pásztor Háza javára:

Nyitrai Elemér (Eberhard): 1000 korona, pittsburghi gyülekezet (USA): 23 845 korona, névtelenül adakozó presbiter: 2000 korona, Végső László (Kassa): 1000 korona, Kára Piroska (Borsi): 1000 korona, Seres Sándor (Madar): 1000 korona, Végső László (Kassa): 600 korona, Horváthné Beke Zsuzsanna (Torna): 1000 korona, Erdélyi Zoltán (Léva): 1500 korona.

s amely események összefüggésben voltak a teológiai kar akkreditálásával és a teológiai oktatásban végzett szolgálataikkal. A kar előadói ajándékkal kedveskedtek, a köszöntés egy kötetlen hangulatú díszebéddel fejeződött be.

A jubiléumt január 20-án a gyülekezet közösségében köszöntötték, ahol **dr. Karasszon István** teológiatanszék-vezető szolgált igehirdetéssel, és **dr. Bándy György** professzor a szolgatársak, **Somogyi Alfréd** és **Iliás Tamás** lelképásztorok pedig a volt hallgatók nevében köszöntötték a dékán urat. A gyülekezet köszöntését a gondnokok tolmácsolták, akikhez csatlakozott az ifjúsági kórus és a község elöljárósága is. Az ünnepség a kultúrházban szeretetvendégséggel folytatódott.

A jubiléum további életére és sokrétű szolgálatára a mindenható Isten áldását kérjük.

I.a.

és sokan támogatták ezt az igyekezetet adójuk két százalékával is. Az adományokat szeretettel köszönjük. Ebben az esztendőben is lehetőség van arra, hogy ki-ki adója két százalékát olyan nemes célra ajánlja, amely a közjót szolgálja. Kérünk mindenkit, akinek szívügye az idősek gondozása, elhelyezése, lelki táplálásuk,

hogyan támogassa ebben az esztendőben is szervezetünket, melynek adatai a következők:

Timoteus n. o., Jókaiho 34, 945 01 Komárno, IČO: 37970836. Aki közvetlenül szeretne bennünket támogatni, azok számára közöljük folyószámlánk számát is: **2620847156/1100 (Tatra Banka a. s., Komárno).**

**Buzala Szilvia,
igazgató**

Isten áldását kérjük mindazok életére, akik adományaikkal, illetve adójuk két százalékával segítették a gyermekotthon ügyét és hozzájárultak ahhoz, hogy közelebb jussunk célunk eléréséhez.

Isten iránti hálával fogadjuk idén is mindazok készségét, akik hajlandók felajánlani adójuknak a két százalékát a Jó Pásztor Házának megsegítésére. Bankszámlaszámunk: **0552044933/0900. Címünk: Dobry Pastier Pribenik n. o., Kostolná 216/3, 076 51 Pribenik. IČO: 35581051.**

Szabóné Kozár Éva

■ Február 2-án Eperjesen került sor a Szlovákiai Evangélikus Egyház Keleti Egyházkerülete új püspökének, Slavomír Sabolnak a beiktatására. Az ünnepi istentiszteleten részt vett Erdélyi Géza püspök is.

■ A pozsonyi egyházmegye lelkészertekezetén február 4-én Apáczaszakállason az adótörvényt ismertette Nagy Ilona hit-es könyvvizsgáló. Az egyik legfontosabb, számos gyülekezetünket érintő változás, hogy az egyházaknak már adózniuk kell a nem a fő tevékenységükből (pl. bérleti díjak) származó bármekkora bevételből (a 300 ezer korona alattiból is).

■ Február 11-én Rimaszombatban találkoztak a református iskolák igazgatói és vezető lelkészei.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Március 16-án, virágvasárnap 7.10-től a Világosság című egyházi műsor református félórájában Jézus jeruzsálemi bevonulásáról Tanító Viktória ekeli lelképásztor elmélkedik.

Március 21-én, nagypénteken 10.10-kor református különműsorral jelentkezünk.

Március 30-án 7.10-től a Világosságban Pólya Katalin párkányi lelképásztor a Lábánhoz menekülő Jákóbról szól a hallgatókhoz.

Április 13-án a 7.10-kor kezdődő Világosság témája: Jákob Lábán házában. Erről szól igehirdetésében Tirpák István komáromi segédlelkész.

A másnapi (hétfői) ismétlés kezdési időpontja: 11 óra.

Szerkesztő: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Erdélyi Géza
Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkési hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 120 korona.
A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386
E-mail: akisbela@ba.telecom.sk
Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6